

PORIN TAIDEMUSEON VUOSIKERTOMUS 1996

SISÄLLYS

HALLINTO	2
HENKILÖKUNTA	3
TOIMITILAT JA VARUSTEET	4
TAIDEKOKOELMAT	4
Maire Gullichsenin taidesäitiön kokoelma	4
Porin kaupungin taidekokoelma	6
Hankinnat	6
Tallennukset	7
PORIN TAIDEMUSEON TIETOPALVELU	8
Kirjasto	8
Arkisto	9
Kuva-arkisto	10
NÄYTTELYTOIMINTA	11
PORIGINAL-GALLERIA	13
MUSEO JA YLEISÖ	14
MESENAATTI- JA VUOSIKORTTI	15
JULKAISU- JA TIEDOTUSTOIMINTA	16
ALUETAIDEMUSEOTOIMINTA	17
PÄIVÄNHOIDON TYÖPAJA	20
LUENTOSARJAT	21
TALOUS	22

PORIN TAIDEMUSEON TOIMINTAKERTOMUS VUODELTA 1996

HALLINTO

Porin taidemuseon omistaa Porin kaupunki ja se toimii kaupungin kulttuurilautakunnan alaisuudessa. Kulttuurilautakuntaan kuuluivat kertomusvuoden aikana seuraavat jäsenet henkilökohtaisine varajäsenineen:

puheenjohtaja, opettaja Ari Westerlund
varajäsenenä kirjailija Hilikka Harolin

varapuheenjohtaja, piirtäjä Marjatta Vaara
varajäsenenä säveltäjä Mika A. Koskinen

jäseninä

laboratorioteknikko Osmo Ahlfors
varajäsenenä erityislasinvalmistaja Hanna Murola

toimistonhoitaja Eeva-Liisa Ahokas
varajäsenenä toiminnanjohtaja Turkka Aaltonen

osastoapulainen Marja-Leena Kukkasmäki
varajäsenenä lastenhoitaja Vuokko Sundqvist

opettaja Arja-Kaarina Kunttu
varajäsenenä laboratorionhoitaja Riitta Ruusunen

lastentarhanopettaja Heli Mannersuo
varajäsenenä musiikinopettaja, emäntä Ritva Kuusiluoma

lehtori Rauni Rautavuori
varajäsenenä kaivinkoneenkäyttäjä Martti Nylund

järjestelymestari Leo Viljanen
varajäsenenä koneistaja Esa Yli-Kesti

Kaupunginhallituksen edustajana kulttuurilautakunnassa on ollut lääkäri Tellervo Elo. Käsiteltyjen asioiden esittelijänä taidemuseon osalta ovat toimineet museonjohtaja Marketta Seppälä ja vs. museonjohtaja Esko Nummelin.

Kulttuurilautakunta kokoontui 9 kertaa ja pöytäkirjoihin merkittiin 33 taidemuseota tai yleensä kuvataideasioita käsittelevää pykälää.

Taidemuseon kassa- ja tilivarastona on kaupungin rahatoimisto.

HENKILÖKUNTA

Vakinainen henkilökunta:

Eila Ahlgren, siivooja
Pirkko Brander, museoapulainen
Tuula Hölsö, valvoja-opas
Hilkka Kuusijärvi, Huk, amanuenssi
Pirjo-Maija Laaksonen, yo-merkonomi, kanslisti
Jouni Lehtinen, teknikko, talonmies-hallimestari
Pirjo-Riitta Lindholm, valvoja-opas
Ritva Maja, siivooja
Jyrki Mattila, yo-merkonomi, museoapulainen
Esko Nummelin, FL, aluetaidemuseotutkija, 5.2.-9.3. ja 5.-12.6. vs. museonjohtaja
Soili Pitkälä, valvoja-opas
Marketta Seppälä, FK, museonjohtaja, virkavapaalla 5.2.-9.3. ja 5.-12.6.
Jari-Pekka Vanhala, FK, näyttelysihteeri
Vesa-Matti Velhonoja, FK, museolehtori

Tilapäinen ja työllisyysvaroin palkattu henkilökunta:

Pertti Haanpää, hallimestari, 14.10.-31.12.
Eija Hammarberg, museoapulainen, 3.6.-2.12.
Pia Hovi, tutkija, 3.6.-2.8. ja 16.10.-26.11.
Anne Imray, myyntisihteeri, 1.1.-31.12.
Mikko Kautto, hallimestari, 9.1.-15.3.
Liisa Korpela-Lind, museoapulainen, 6.5.-31.12.
Mika Koskinen, museoapulainen, 1.1.-31.12.
Kirsi Leppäpohja, museoapulainen, 5.2.-4.8.
Päivi Lindqvist, museoapulainen, 5.8.-31.12.
Mirja Ramstedt, tutkija, 4.1.-2.2. ja 3.6.-2.8.
Tero Rantanen, museoapulainen, 1.-2.1.
Minna Raussi, museoapulainen, 14.10.-31.12.
Maria Tuominen, museoapulainen, 1.1.-13.8.
Erkki Valli-Jaakola, valokuvaaja, 1.1.-31.12.

KOULUTUS

Museo henkilökunta on osallistunut koulutustilaisuuksiin seuraavasti:

31.1. ja 20.3. Koko henkilöstöä koskevat työyhteisön kehittämiskoulutustilaisuudet

14.3. Siivoushenkilökunnan koulutuspäivä
Siivoojat Eila Ahlgren ja Ritva Maja

12.4. Taidemuseon henkilökunnan tutustuminen Sara Hildénin taidemuseossa Piet Mondrianin näyttelyyn ja Tampereen taidemuseossa Vuoden nuori taiteilija -näyttelyyn

- 3.5. Laskentatoimen uudistamista ja kirjapitolain käyttöönottoa koskeva koulutustilaisuus
Kanslisti Pirjo-Maija Laaksonen
- 13.-16.6. Pohjoismainen taidehistoriasymposium
Museolehtori Vesa-Matti Velhonoja
- 9.-16.12. Windows 3.1. tietotekniikkakurssi
Museoapulainen Jyrki Mattila

JÄSENYTYDET JA EDUSTUKSET

Kertomusvuoden aikana museonjohtaja Marketta Seppälä on toiminut Valtion taidemuseon neuvottelukunnan puheenjohtajana, Museoviraston johtokunnan jäsenenä sekä Satakuntaliiton sivistystoimen aluehallintokokeilun ohjausryhmän jäsenenä.

TOIMITILAT JA VARUSTEET

Porin kaupungin pakka- ja vaakahuone valmistui vuonna 1864 lääninarkkitehti Carl Johan von Heidekenin (1832-1888) piirustusten mukaan. Arkkitehti Gustaf Nyströmin (1856-1917) suunnittelema pakkahuoneen laajennus- ja muutostyö valmistui vuonna 1897. Kaupunginvaltuusto päätti vuonna 1967 perustaa taidemuseon, jonka paikaksi varattiin pakkahuone. Suunnitelmat muutostöille laati arkkitehtitoimisto Arkkitehdit Ky Kristian Gullichsenin johdolla. Ulkoasultaan rakennus on saneerattu joitakin yksityiskohtia lukuun ottamatta vuoden 1897 asuun. Sisäosat on rakennettu lähes kokonaan uudelleen.

Kaikkiaan lähes 3 000 m² käsittävän pakkahuoneen saneeraustyöt toteutettiin vaiheittain. Kesäkuussa 1979 päättyneen ensimmäisen vaiheen aikana valmistuivat museon pieni näyttelysali, aula ja kahvila (noin 300 m²), joita käytetään myös vaihtuvien näyttelyiden näyttelytilana. Toukokuussa 1981 saatiin käyttöön myös iso näyttelyhalli (noin 800m²). Kokonaisuudessaan museo valmistui syyskuussa 1981, jolloin museo virallisesti vihittiin käyttöönsä. Museossa on em. tilojen lisäksi taideteosten varastotilat, pakkaushuone, arkisto, valokuva-arkisto, käsikirjasto, valokuvauslaboratorio, toimistotilat ja luentosali. Itäpäädyn ateljeetilassa aloitettiin syyskuussa lasten työpajatoiminta yhdessä perhepäivähoitajien ja päiväkotien kanssa. Sanapajalla on tilat entisessä grafiikanluokassa. Itäpäädyssä on myös museon vierashuone. Länsipäädyn tiloihin on keskitetty teosten kehystys ja kunnostus työt.

Museon ilmastointi hoidetaan koneellisesti ja museossa on automaattiset murto- ja palohälyttimet. Museorakennus on vakuutettu Porin kaupungin rakennusviraston toimesta.

TAIDEKOKOELMAT

Maire Gullichsenin taidesäätien kokoelma

Taidemuseoon sijoitettuna peruskokoelmana on professori Maire Gullichsenin 31.8.1971 perustama Maire Gullichsenin taidesäätien kokoelma, joka jo perustamisvaiheessa käsitti yli 300 teosta. Säädekirjan mukaisesti kokoelma siirrettiin taidemuseon tilojen valmistuttua museoon syyskuussa 1981. Porin kaupungin ja taidesäätien kesken on tehty sopimus kokoelmien säilyttämisestä, hoidosta ja yleisölle esittelemisestä.

Maire Gullichsenin taidesäätiön kokoelma käsittää pääasiassa kotimaista taidetta vuosisadan vaihteesta nykypäiviin pääpainon ollessa uusimmassa sotien jälkeisessä kuvataiteessa. Kokoelmassa on edustettuina useita sellaisia modernin suomalaisen kuvataiteen edustajia, joilla on ollut kiinteät suhteet kansainväliseen, erityisesti ranskalaiseen taiteeseen.

Maire Gullichsenin taidesäätiön toiminnasta vastaa hallitus, johon kuuluivat puheenjohtajana fil.tri. Lilli Alanen henkilökohtaisena varajäsenenään arkkitehti Ben af Schulten, jäsenenä fil.tri. Salme Sarajas-Korte sekä kuvanveistäjä Harry Kivijärvi sekä kaupungin edustajana taidemuseon johtaja Marketta Seppälä varajäsenenään apulaiskaupunginjohtaja Kari Hannus ja kaupunginarkkitehti Matti Salmivalli. Säätiön sihteerinä ja asiamiehenä on toiminut Sulo A. Savo.

Maire Gullichsenin taidesäätiön teosten kokonaismäärä oli kertomusvuoden päättyessä 531 inventaarionumerolla 1-545.

Näyttelyt

Taidemuseossa on kertomusvuoden aikana esitelty säätiön teoksia pienempinä kokonaisuuksina sekä 22.2-20.3.96 kokoelmanäyttelyä MAIRE GULLICHSENIN TAIDESÄÄTIÖN KOKOELMIA Valikoima suomalaista modernia taidetta Porin taidemuseon peruskokoelmasta sekä 14.12.96-21.1.97 kokoelmanäyttelyä MODERNI LINJA Suomalaista taidetta Maire Gullichsenin taidesäätiön kokoelmasta.

Teoslainaukset

Taidesäätiön kokoelmasta on kertomusvuoden aikana lainattu seuraavat teokset muissa museoissa tai vastaavissa näyttelytiloissa järjestettyihin näyttelyihin:

I MORKETS LYS

Kunstforeningen, Kööpenhamina 12.1.-17.2.

- Helene Shjerfbeck, ”Omakuva”, 1913-26, öljy, hiili, vesiväri, inv. MG 408

TEEMA JA MUUNNELMIA

Mikkelin taidemuseo 29.3.-12.5.

- Ina Colliander, ”Äiti ja lapsi”, 1957, puupiirros, inv. MG 187
- Tyko Sallinen, ”Kevättalvi”, 1914, öljy, inv. MG 407
- Ernst Krohn, ”Uskonnollinen aihe”, 1934, MG 222

TOTUUS = KAUNEUS Leonard ja Katarina Bäcksbackan kokoelman 20-vuotisjuhlanäyttely Helsingin kaupungin taidemuseo 6.6.-28.7.

- Tyko Sallinen, ”Tytön muotokuva”, 1914, öljy, inv. MG 108
- Tyko Sallinen, ”Juoruilijat”, 1916, öljy, inv. MG 111
- Ellen Thesleff, ”Lydia”, 1897, öljy, inv. MG 134

NAINEN TAITEILIJANA – KUVATAITEEN RAJAT MURTUVAT

Lönströmin taidemuseo 13.6.-18.8.

- Outi Ikkala, ”Itämeren purjehdus I”, 1973, öljy, inv. MG 66
- Outi Ikkala, ”Tumma valo”, 1976, akryyli, inv. MG 67
- Helene Schjerfbeck, ”Omakuva”, 1913-26, öljy, hiili, vesiväri, inv. MG 408

JAETTU KAUNEUS Suomen Taideyhdistyksen 150-vuotisjuhlanäyttely
Helsingin Taidehalli 5.10.-10.11.

Marmoripalatsi, Pietari 5.12.1996-7.1.1997

- Yngve Bäck, "Märta valkoisissa", 1933, öljy, inv. MG 11
- Helene Schjerfbeck, "Omakuva", 1913-26, öljy, hiili, vesiväri, inv. MG 408
- Rabbe Enckell, "Omakuva", 1943, öljy, inv. MG 32
- Torger Enckell, "Märtha", 1934, öljy, inv. 35

Porin kaupungin taidekokoelma

Porin kaupungin taidekokoelmia on kartutettu vuodesta 1959 lähtien kuvataidelautakunnan sekä vuodesta 1981 alkaen kulttuurilautakunnan toimesta.

Kaupungin taidekokoelmien kartuttamisen periaatteena ovat olleet toisaalta oman toiminta-alueen kuvataiteen tallennus, toisaalta museossa olevien pysyvien kokoelmien täydentäminen ja kasvattaminen. Pääosa hankituista teoksista sijoitetaan kaupungin virastoihin ja laitoksiin julkisesti esille, osa sijoitetaan museoon. Vuodesta 1981 lähtien Porin taidekoulun talousarviovaroin on alettu kartuttaa koulun oppilastöiden kokoelmaa. Kaupungin kokoelmaan sisältyvät siis erillisinä kokoelmina julkisten tilojen teokset (KK), taidemuseon kokoelma (TM). Taidekoulun oppilastöiden kokoelmasta pidetään eri rekisteriä. Kertomusvuoden päättyessä kaupungin kokoelma käsitti 1391 teosta.

Kertomusvuoden aikana kaupungin kokoelmaa kartutettiin hankinnoin ja lahjoituksin seuraavilla teoksilla:

- Inv. 1359 Marita Liulia, "Ambitious bitch", 1996, CD-rom
- Inv. 1360 Erik Sermala, "Sommitelma", 1987, öljy, 62x73 cm
- Inv. 1361 Olli-Pekka Merimaa, "Vesikasveja I", 1995, öljy, 76x94 cm
- Inv. 1362 Aarne Elomaa, "Talouspäällikkö Aate Tuomivuon muotokuva", 1991, öljy, 92x74 cm
- Inv. 1363 Folke Nieminen, "Lääkintäneuvos Jukka Sävelän muotokuva", 1995, öljy ja akryyli, 100x87 cm
- Inv. 1364 Folke Nieminen, "Ylihammaslääkäri Hillevi Huhtalan muotokuva", 1996, öljy ja akryyli, 99x84 cm
- Inv. 1365 Folke Nieminen, "Ylihoitaja Eila Pälsin muotokuva", 1996, öljy, 98x83 cm
- Inv. 1366 Kaisu Koivisto, "Atlas", 1995, teräs, kangas, sarvet, 93x115 cm
- Inv. 1367 Yan Pei Ming, "Etsintäkuulutetun pää", 1994, öljy, 300x300 cm
- Inv. 1368 Jorma Hautala, "Kuutamo", 1995, akryyli, 142x142 cm
- Inv. 1369 Felix Gonzales-Torres, "Untitled" (for Parkett), 1994, serigrafia, 317x690 cm
- Inv. 1370 Pasi Vainionpää, "Portti", 1996, tempera, 35x40 cm
- Inv. 1371 Marjo Heino, "Like A Bridge Over Trouble Water I", 1996, 132x173 cm
- Inv. 1372 Juhani Tarna, "Kontti", 1979, öljy, 75x120 cm
- Inv. 1373 Timo Lintula, "Näkymä II", 1996, väripuupiirros, 23x44 cm
- Inv. 1374 Onni Kerola, "Kulkijat/Heijastus", 1996, ruostumaton teräs, 40 cm
- Inv. 1375 Sergei Bugaev, Lippu projektista "Afasia", 1995, kirjailu samettikankaalle, 133x165 cm
- Inv. 1376 Sergei Bugaev, Lippu projektista "Afasia", 1985, kirjailu samettikankaalle, 130x166 cm
- Inv. 1377 Sergei Bugaev, Lippu projektista "Afasia", 1995, kirjailu samettikankaalle, 145x171 cm
- Inv. 1378 Meimi Mäkelä, "Merellä", 1996, etsaus/akvatinta/reliefipaino, 29x39 cm
- Inv. 1379 Timo Valjakka, "Garden Picture, England", 1985, värivalokuva, 19x29 cm lahjoitus

- Inv. 1380 Timo Valjakka, "Garden Picture, England", 1985, värivalokuva, 59x39 cm lahjoitus
- Inv. 1381 Timo Valjakka, "Garden Picture, England", 1985, värivalokuva, 39x59 cm lahjoitus
- Inv. 1382 Timo Valjakka, "Garden Picture, England", 1985, värivalokuva, 39x59 cm lahjoitus
- Inv. 1383 Anja Karkku-Hohti, "Maalaus", 1965, öljy, 67x81,2 cm
- Inv. 1384 Jorma Hautala, "Musta ovi", 1996, akryyli, 200x90 cm
- Inv. 1385 Jorma Hautala, "Sointu-värähtely I", 1990, serigrafia, 62x90 cm
- Inv. 1386 Jorma Hautala, "Sointu-värähtely II", 1990, serigrafia, 62x90 cm
- Inv. 1387 Jorma Hautala, "Sointu-värähtely III", 1990, serigrafia, 62x90 cm
- Inv. 1388 Irma Optimisti, "Only for The Money", video
- Inv. 1389 Reijo Paavilainen, "Sinuhe", 1996, vaneriveistos, 295x300 cm
- Inv. 1390 Bracha Lichtenberg Ettinger, "Eurydice", öljy ja valokopio
- Inv. 1391 Bracha Lichtenberg Ettinger, "Eurydice", öljy ja valokopio

Kaupungin kokoelmasta on kertomusvuoden aikana ollut lainassa museon ulkopuolella seuraavat teokset:

PHILIPPE FAVIER

Galerie Nationale du Jeu de Paume, Pariisi 5.3.-28.4.

Musee d'Art Moderne de Saint Etienne, Saint Etienne 15.10.-1.12.

- Philippe Favier, "Tuulet", 1986, emalimaali lasille, inv. 1001

VIRPI VANAS PARATIISIELÄMÄÄ

Seinäjoen taidehalli, 20.1.-11.2.

- Virpi Vanas, "Taiteilijan uni", 1981, öljy, inv. 616

VUODEN NUORI TAITEILIJJA 1996

Tampereen taidemuseo 9.3.-14.4.

- Kaisu Koivisto, "Sleeping Beauty (Silent Ocean)", 1994, jouhi, inv. 1341
- Kaisu Koivisto, "Delilan tikapuut", 1993, jouhi, inv. 1311
- Kaisu Koivisto, "Venus", 1994, jouhi, inv. 1310

MERI-PORIN LUKIOSSA OPISKELLEIDEN NÄYTTELY

Meri-Porin lukio, 10.-13.5.

- Markus Konttinen, "Kevät", 1987, öljy, inv. 1149

KAISA SAIKKONEN

Kivipankki, Jämsä 1.-31.12.

- Kaisa Saikkonen, "Vaellus", 1966, pronssi, inv. 199

RUGS FROM FINLAND

Musée de L'Hospice comtesse, Lille 5.11.-2.12.

- Maija Lavonen, "Polku", 1983, villa/kivi, inv. 1012

Porin taidemuseo on huolehtinut kaupungin kokoelmiin kuuluvien teosten kortistoinnista, luetteloinnista ja kehystyksestä sekä niiden sijoittamisesta julkisiin tiloihin ja niiden lainaamisesta näyttelyihin. Kokoelmista koottuja pienoisenäyttelyjä ja teosryhmiä on lisäksi lainattu koulujen käyttöön.

Talennekokoelmat:

Porin taidemuseossa oli vuoden 1996 lopussa 11 talennekokoelmaa, joissa on sekä kansainvälistä että kotimaista nykytaidetta yhteensä 665 teosta. Kertomusvuoden aikana saatiin huomattava lisäys Juhani Lipsasen talennekokoelmaan.

Vuonna 1996 talennekokoelmasta lainattiin 13 teosta ulkopuolisten järjestämiin näyttelyihin.

PORIN TAIDEMUSEON TIETOPALVELU

Porin taidemuseon tietopalveluun kuuluvat museon arkisto- ja kirjastotoiminnot. Sisällöllisesti oman kokonaisuutensa tietopalvelussa muodostaa Satakuntaosasto (ks. aluetaidemuseotoiminta).

Kirjasto

Porin taidemuseon kirjasto on luonteeltaan käsikirjasto ja erikoiskirjasto (taidekirjasto), joka on myös museoyleisön käytettävissä.

Kirjastoon kootaan museotoimintaa, kuvataidetta, arkkitehtuuria, taideteollisuutta ja valokuvausta sekä kulttuurihistoriaa käsittelevää aineistoa. Porin taidemuseon toimiessa aluetaidemuseona Satakunnassa kirjaston yhtenä painopistealueena on maakunnallinen kuvataide eri ilmiöineen. Kirjaston kokoelmiin kootaan kuvataidenäyttelyihin liittyviä julkaisuja, näyttelyluetteloita, esitteitä sekä eri museoiden ja taidejärjestöjen ohjelmia ja vuosikertomuksia.

Kirjaston aineisto on järjestetty UDK-luokituksen mukaan. Aineiston hankintakirjauksessa käytetään kirjamuotoisella aineistolla, näyttelyjulkaisuilla ja kausijulkaisuilla kullakin omaa hankintaluetteloa. Luetteloinnissa noudatetaan ”Suomalaiset luettelointisäännöt” –ohjeistoa. Lehtileikekokoelmalla on oma korttihakemisto, jonka tietojen siirto ATK:lle aloitettiin kertomusvuoden aikana.

Vuoden 1996 aikana kirjoja hankittiin tai saatiin lahjoituksina yhteensä 80 kappaletta. Vuoden päättyessä kirjallisuutta oli 1682 nidettä.

Näyttelyjulkaisuja ostettiin, saatiin lahjoituksina tai vaihtaen yhteensä 114 kappaletta. Vuoden päättyessä näyttelyjulkaisuja oli yhteensä 4883.

Kertomusvuoden aikana museoon tilattiin seuraavat kulttuuri-, kuvataide- ja museoalan aikakauslehdet:

- Aperture, USA
- Arkkitehti, Suomi
- Artnews, USA
- Art in America, USA
- Artforum, USA
- Art Press, Ranska
- Flash Art, Italia
- Frieze, Englanti
- Kritiikin Uutiset, Suomi
- Kulttuuritutkimus/Jyväskylän yliopisto
- Kunstforum International, Saksa

- Musta taide, Suomi
- New Art Examiner, USA
- October, USA
- Siksi/Nordisk konstcentrum, Suomi
- Taide, Suomi
- Tema Celeste, Italia
- Third text, Englanti
- Tiede ja edistys, Suomi
- Valokuva, Suomi

Kertomusvuoden aikana museoon tuli vapaakappaleina seuraavat lehdet:

- Arsis/Taiteen keskustoimikunta
- Arttu
- Concordia
- Form Function Finland
- Icom news/Bulletin of the international council of museums
- Kirjakellari, Tyrvään kirjakauppa Oy
- Kunst & museum journal, Hollanti
- Kymengarde – Kymen läänin nykytaidetta/ Kotkan tait.seura ry
- Look at Finland
- M/info, Lahden kaupungin museo
- Museo
- Museotiedote, Turun maakuntamuseo
- Passage, Sveitsi
- Porissa tapahtuu, Porin kaupungin matkailutoimisto
- Rihla
- Satakunnassa tapahtuu/Satakunnan maakuntaliitto
- Suomen rakennustaiteen museon tiedote
- Taiteilija, Suomen Taiteilijaseura
- Tiedote, Keski-Suomen museo
- Foorumi, Turun ja Porin läänin taidetoimikunta
- Tiedotuslehti/Mikkelin taidemuseo ja Savonlinnan museo

Sanomalehdet, joista arkistoitiin museon toimialaan liittyen museo- ja kuvataidetapahtumia käsittelevät kirjoitukset:

- Aamulehti
- Helsingin sanomat
- Lalli
- Satakunnan Kansa
- Satakunnan Työ
- Uusi Aika

Tilattujen lehtien lisäksi museoon tuli kertomusvuonna runsaasti eri laitosten ja museoiden tiedotteita sekä yksittäiskappaleita eri aikakauslehtiä.

Arkisto

Porin taidemuseolla oli kertomusvuoden päättyessä seuraavat erilliset arkistot:

Porin taidemuseon virka-arkisto

Taidevintin arkisto, joka sisältää kulttuurisihteerin Sulo A. Savon kokoamaa, Porissa vuosina 1964-1977 toimineen kunnallisen taidegallerian toimintaa käsittelevää aineistoa, lahjoitettu 1979.

Toimittaja Arvo Mäen arkisto, joka sisältää toimittaja Mäen keräämää aineistoa Porin kaupungin kuvataidelautakunnan toiminnasta ja kuvataide-elämästä yleensä, lahjoitettu 1980

Taiteilija Olavi Jalkasen arkisto, joka sisältää kolme kansiota aineistoa taiteilijan muotokuvatuotannosta, lehtileikkeitä ja taiteilijan suunnittelemaa mainoksia. Mainokset on suunniteltu pääasiassa Friitalan nahkatehtaalle. Arkiston on lahjoittanut taiteilijan tytär Liisa Jalkanen vuonna 1982.

Porin Taidemuseon Kannatusyhdistys ry:n arkisto, joka käsittää mm. Matti Taipaleen Kannatusyhdistyksen toimeksiannosta tekemän pienimuotoisen tutkimuksen ”Jussi Pohjonen, kuvanveistäjä ja muotokuvamaalari”. Arkiston lahjoitti toimintansa lopettanut yhdistys vuonna 1983.

Täydennys Arvo Mäen arkistoon. Täydennys sisältää 581 mustavalkoista valokuvanegatiivia ja joitakin lehtileikkeitä sekä näyttelyjulkaisuja koskien satakuntalaista kuvataide-elämää vuosina 1958-1979. Arkiston on lahjoittanut Arvo Mäki vuonna 1984.

Porin Taide- ja Taideteollisuusyhdistyksen osa-arkisto, joka sisältää yhdistyksen suorittaman taiteilija Olavi Jalkasen teosten inventoinnin. Arkisto on lahjoitettu vuonna 1984.

Apteekkari Leena Särmän arkisto, joka sisältää mm. 194 sivuisen Georg Nordenswanin kirjan ”Bildkonsten” vuodelta 1903, sekä lehtiä ja lehtileikkeitä vuosilta 1927-34 sekä painokuvia taideteoksista ja taiteilijoista. Arkiston on lahjoittanut Jarmo Särnä vuonna 1985.

Hemmi Koivuniemen arkisto, joka sisältää lehtileikkeitä vuosilta 1948-1958, ja 1958-, sekä lisäyksiä aikaisemmilta vuosilta. Leikkeet käsittävät erilaisia taidetapahtumia ja -näyttelyitä Satakunnassa.

Immo Tuomisen arkisto, joka sisältää lehtileikkeitä vuosilta 1962-1980 sekä Immo Tuomisen käsikirjoituksia näyttelyluetteloita varten keuhkokuumeella 1982.

Taidemuseotoimikunnan arkisto, joka sisältää vuonna 1966 asetetun taidemuseotoimikunnan pöytäkirjat. Liitteinä ovat vihkiäispuhe, lausuntoja ja muuta kirjeenvaihtoa. Arkiston on koonnut toimikunnan sihteerin apulaiskaupunginjohtaja Mikko Sävelä. Arkiston on lahjoittanut apulaiskaupunginjohtaja Mikko Sävelä 3.1.1989.

Porin Työväen Kuvataiteen Ystävät ry:n arkisto vuosilta 1951-1987. Arkisto sisältää lehtileikkeitä, näyttelyluetteloita, valokuvia ym. toimintaan liittyvää materiaalia. Arkiston on lahjoittanut Arvo Mäki.

Kertomusvuoden aikana ovat lahjoittaneet arkisto- ja kirjastoaineistoa lukuisat ulkomaiset ja kotimaiset taiteilijat, järjestöt, museot, yksityiset henkilöt ja yhteisöt.

Kuva-arkisto

Porin taidemuseon kuva-arkistoa kartutettiin kertomusvuoden aikana yhteensä 213 päänumerolla, jotka sisälsivät yhteensä 5269 yksittäistä kuvaa ja negatiivia. Kuva-arkiston päänumeroiden kokonaismäärä oli kertomusvuoden päättyessä 2024. Kuvatallennekokoelma käsittää negatiivikokoelman, mustavalkoiset ja värikuvat sekä diapositiivit. Museossa järjestetyt vaihtuvat näyttelyt sekä tärkeimmät tapahtumat kuvattiin, minkä lisäksi taidekokoelmien mustavalko- ja värikuvausta jatkettiin. Huomattava määrä kuvamateriaalia syntyi myös aluetaidemuseotoimintaan liittyvien inventointien ja dokumentointityön yhteydessä sekä toteutettaessa kuvataidetta käsitteleviä diasarjoja.

NÄYTTELYTOIMINTA

Porin taidemuseo järjesti vuoden 1996 aikana 14 näyttelyä seuraavan aikataulun mukaisesti:

7.1.-11.2.

JORMA HAUTALA Teoksia vuosilta 1966-1996

Katsaus suomalaisen taidemaalarin tuotantoon 30 vuoden ajalta. Näyttely toteutettiin yhteistyössä Helsingin taidehallin ja Oulun taidemuseon kanssa.

22.2.-20.3.

MAIRE GULLICHSENIN TAIDESÄÄTIÖN KOKOELMA

Valikoima suomalaista taidetta Porin taidemuseon peruskokoelmasta.

12.3.-21.4.

OMA KUVA TOISENA

Kansainvälisen videotaideteoksen esityssarja taidemuseon pienessä näyttelytilassa.

Taiteilijat: Marina Abramovic & Ulay, Larry Clark, Gilbert & George, Paul McCarthy & Mike Kelley, Sam Taylor-Wood ja Bill Viola.

30.4.-19.5.

VIDEOVIERAAT

Suomalaisen videotaideteoksen esityssarja

Teemu Mäki (30.4.-12.5.)

Sisters Are Doin' It (14.5.-19.5.) – 10 naisnäkökulmaa suomalaiseen mediataiteeseen

Esityssarja toteutettiin yhteistyössä AV-arkin kanssa.

29.3.-5.5.

JOSE BEDIA Mi Esencialismo

Kuubalaisen taiteilijan uusia teoksia. Näyttely toteutettiin yhteistyössä dublinilaisen Douglas Hyde Galleryn kanssa.

10.5.-2.6.

KOKOELMIA

Nykytaidetta Porin taidemuseon kokoelmista.

14.5.-9.6.

KADONNUT RAKKAUSKIRJE

Mika Aalto-Setälän ja Ulla Karttusen julisteprojekti, joka koostui taidemuseon aulassa esilläolleista kahdesta julisteesta sekä postin kautta jaetuista 1000 viikosesta.

14.6.-1.9.

ILYA KABAKOV JA PAVEL PEPPERSTEIN Tennisottelu

Installaatio oli osa näyttelyä MUUKALAISIA ARKTISESSA – ”Ultima Thule” ja moderni aika, jonka Porin taidemuseo toteutti yhteistyössä Näyttelyvaihtokeskus Framen, Nykyaiteen museon ja Kööpenhaminan kulttuuripääkaupunkisäätiö 96:n kanssa.

4.8.-1.9.

TULIVUORI Näyttely vedestä, tulesta ja muista perustarpeista

Näyttelyprojekti toteutettiin Porin vesitornissa yhteistyössä taiteilijaseura Nyten ja Porin kaupungin vesilaitoksen kanssa. Näyttelyyn osallistuivat Peter Fischli & David Weiss, Felix Gonzales-Torres, Kalle Hamm, Henrietta Lehtonen, Kaisu Koivisto, Olli-Pekka Merimaa & Kaisu Paavilainen, NASA EOS IDS Volcanology Team, Roman Signer ja Yves Trémorin.

12.9.-27.10.

BRACHA LICHTENBERG ETTINGER & AFRIKA Tohtori ja potilas

Ranskalais-israelilaisen psykoanalyttikko ja venäläisen kuvataiteilijan kokeellinen projekti ihmismielen rajamaille. Näyttelyn kuraattoreina toimivat pietarilaiset Olessa Tourkina ja Viktor Mazin.

27.9.-27.10.

ILMESTYKSIÄ

Jaakko Niemelän valoinstallaatio Kokemäenjoella

2.11.-8.12.

REIJO PAAVILAINEN Veistoksia

Suomalaisen kuvanveistäjän uusia teoksia.

14.12.-31.12.

MODERNI LINJA

Suomalaista taidetta Maire Gullichsenin taidesäätön kokoelmasta.

Porin taidemuseo toteutti yhteistyössä Näyttelyvaihtokeskus Framen, Nykyaiteenmuseon ja Kööpenhaminan kulttuuripääkaupunkisäätiö 96:n kanssa näyttelyn MUULAISIA ARKTISESSA – ”Ultima Thule” ja moderni aika. Näyttely oli esillä Kööpenhaminassa Rundetårnissa 8.3.-28.4. Suomessa näyttely oli esillä kaksiosaisena samanaikaisesti sekä Porin taidemuseossa että Nykyaiteen museossa Helsingissä 14.6.-1.9. Näyttelyyn osallistuivat taiteilijat Sergei ”Afrika” Bugaev, A.K. Dolven, Jimmie Durham, Ilya Kabakov & Pavel Pepperstein, Per Kirkeby, Jussi Kivi, Ian McKeever, Esko Männikkö & Pekka Turunen, Richard E. Prince, Ulf Rollof, Maura Sheehan ja George Steinmann.

PORIGINAL-GALLERIA

Toukokuun alusta 1984 Porin taidemuseo sai käyttöönsä pienimuotoisia vaihtuvia näyttelyitä varten kaupungin vuokraaman galleriatilan entisestä suolamakasiinista, Eteläranta 6:sta. Rakennus on

uusrenessanssityylinen kiinteistö, joka on rakennettu arkkitehti F.J. Lindströmin vuonna 1885 signeeraamien piirustusten mukaan. Kaksikerroksinen galleria tarjoaa näyttelytilaa 235 m², mikä mahdollistaa kahdenkin näyttelyn järjestämisen samanaikaisesti.

Gallerian käytännön järjestelyistä on vastannut valvoja-opas Tuula Hölsö.

Porin galleriassa järjestettiin seuraavat näyttelyt vuoden 1996 aikana:

- 13.1.-30.1. Arja ja Jussi Jäppinen
Valokuvia/veistoksia
- 3.2.-20.2. Harri Hinkka/Johnny-Kai Forssell
Valokuvia
- 24.2.-12.3. Marja Jalonen
Leila Sarola
Maalauksia
- 16.3.-2.4. Olli-Pekka Merimaa
Maalauksia
- 4.4.-23.4. Meimi Mäkelä, grafiikkaa
Harri Stefanius, ikoneja
- 27.4.-14.5. Miira Ojanen
Valokuvia
- 18.5.-4.6. Porin taidekoulu
- 8.6.-25.6. Pirjo Jorma ja Leena Yrjölä
Maalauksia
- 27.7.-13.8. Viktor Tatarenko
Heli Saarinen
Maalauksia
- 17.8.-3.9. Taiteilijaryhmä Valenciasta Espanjasta
- 7.9.-24.9. Kankaanpään taidekoulu
- 28.9.-15.10. Porin Saskiat ry
- 19.10.-5.11. Timo Lintula, grafiikka
Marjo Heino, maalauksia
- 9.11.-26.11. Henry Merimaa
- 30.11.-29.12. Marjo Levlin ja Inari Vrimakoski, tilateos

MUSEO JA YLEISÖ

Aukioloajat

Vuoden 1996 aikana museo oli avoinna yleisölle 304 päivää. Normaalisti museo on ollut avoinna päivittäin kello 11-18, paitsi keskiviikkoisin kello 11-20, ja maanantaisin museo on ollut suljettu. Näyttelyjen vaihtuessa museo tai osa museosta on ollut suljettuna 2-4 päivää.

Kävijät

Vuoden 1996 kävijämäärä oli yhteensä 27.397 henkilöä. Lisäksi museossa on järjestetty lukuisia erilaisia yleisötilaisuuksia, joiden osallistujat eivät sisälly edellä mainittuihin lukemiin.

Käynnit on tilastoitu päivittäin ja ne ovat kauttaaltaan keskittyneet selvästi viikonloppuihin, lauantaihin ja sunnuntaihin:

tammikuu	2184
helmikuu	1717
maaliskuu	2117
huhtikuu	2392
toukokuu	2515
kesäkuu	1236
heinäkuu	2593
elokuu	5571
syyskuu	1703
lokakuu	2015
marraskuu	1870
joulukuu	1484

Avajaistilaisuudet, esitelmät ja esittelyt

Kaikkien näyttelyiden yhteydessä järjestettiin tiedotus- ja avajaistilaisuus.

Esitelmät, performanssit ja tapahtumat:

- 6.1. Vs. museonjohtaja Esko Nummelin avasi taidemaalari Jorma Hautalan näyttelyn.
- 1.2. Jorma Hautala esitteli näyttelynsä.
- 17.2. Mieskuoro Huutajien konsertti.
- 29.3. Jose Bedian näyttelyn avasi museonjohtaja Marketta Seppälä.
- 30-31.3. Palmun alla –taidekierros toteutettiin Porin taiteilijaseuran, Taiteilijaseura Nyten, Porin taidegraafikoiden, Porin taidekoulun sekä Satakunnan elävän kuvan keskuksen kanssa.
- 14.6. Ilya Kabakovin ja Pavel Peppersteinin Tennisottelu installaatio avasi johtaja Markki Valkonen Näyttelyvaihtokeskus Framesta.

- 3.8. Tulivuori –näyttelyn avajaiset Porin vesitornissa.
- 17.9. Tohtori ja potilas –näyttelyn avasivat näyttelyn kuraattori Olessia Tourkina ja Viktor Mazin sekä museonjohtaja Marketta Seppälä. Tilaisuudessa Bracha Lichtenberg Ettinger havainnollisti psykoanalyytikon toimintaa haastatteleamalla näyttely-yleisöä.
- 27.9. Porin päivän ilta taidemuseolla. Iltakonsertissa esiintyi haturisti Anne-Marie Sillanpää. Illan ohjelmaan sisältyi myös Jaakko Niemelän valoteoksen Ilmestyksiä paljastus Kokemäenjoella. Museo oli avoinna kello 23 asti.
- 26.10. Tohtori ja potilas –näyttelyyn liittyvä seminaari, joka järjestettiin yhteistyössä Kristiina-instituutin ja Helsingin yliopiston taidehistorian laitoksen kanssa. Alustajina toimivat taidehistorian professori Griselda Pollock Leedsin yliopistolta sekä taiteilija ja psykoanalytikko Bracha Lichtenberg Ettinger. Kommenttipuheenvuorot käyttivät VTM Pia Sivenius ja FM Arto Haarala. Puheenjohtajana toimi FT Kirsi Saarikangas.
- 9.10. Reijo Paavilaisen näyttelyn avasi kaupunginvaltuuston puheenjohtaja Ilona Wessman. Taiteilijan mitalituotantoa esitteli FT Leena Passi. Aluetaidemuseotutkija Esko Nummelin esitteli Reijo Paavilaisen taiteellisen toiminnan ja tuotannon keskeisiä kehityslinjoja.
- 16.12. Mesenaatti-illan tervetuliaissanat lausui kaupunginvaltuuston II varapuheenjohtaja Matti Linnainmaa. Johtaja Markku Valkonen esitelmöi aiheesta Kaupunki ja kulttuuri. Tilaisuudessa jaettiin kulttuurilautakunnan taidepalkinto taiteilija Kaisu Koivistolle. Illan musiikista vastasi haturisti Anne-Marie Sillanpää.

Kouluryhmille ja muulle yleisölle on järjestetty lukuisia näyttelyiden ja museon esittelytilaisuuksia. Yhteistyössä Porin Saskiat ry:n kanssa toteutettiin ala-asteiden kevätretkien yhteydessä opastukset taidemuseolla. Ala-asteiden valmiudet päästä taidemuseolle ovat niin huonot, että keskustaan suuntautuva kevätretki on monelle ainoa mahdollisuus päästä myös taidemuseoon. Touko-kesäkuun oppilasruuhkasta selviytymiseksi taidemuseo on saanut apua vapaaehtoisilta saskioilta, joille tämä yhteistyömuoto on osoittautunut mielekkääksi aluevaltauksiksi. Kuvaamataidonopettajille järjestettiin erilliset tiedotustilaisuudet sekä keväällä että syksyllä. Lisäksi keskiviikkoiltaisain järjestettiin säännöllisesti ilmaiset yleisöopastukset. Ks. myös kevään ja syksyn luentosarjat s.21.

Mesenaatti- ja vuosikortti

Taidemuseo jatkoi vuonna 1994 käynnistettyä ulospäin suuntautuvaa toiminta- ja tukikampanjaa. Museolla oli vuosikorttijärjestelmä, jonka avulla haluttiin tehdä tunnetuksi taidemuseon toimintaa ja palveluja sekä samalla koota yksityishenkilöistä, yhteisöistä ja yrityksistä tukipiiriä museotyön kehittämiseksi.

Mesenaattikorttia, joka maksoi 500 mk, myytiin yrityksille, yhteisöille ja yksityishenkilöille. Kortin haltija oli oikeutettu vierasryhmineen vapaaseen sisäänpääsyyn kaikkiin Porin taidemuseon näyttelyihin kuluneen vuoden aikana. Mesenaattikortti tarjosi samalla uuden muodon yritysten henkilökunnalle tai yhdistysten ja järjestöjen jäsenille kulttuuripainotteiseen virkistystoimintaan. Kuluneen vuoden aikana järjestettiin tällaisten ryhmävierailujen yhteydessä lukuisia museon ja näyttelyiden esittelyjä. Kortin haltijoilla oli myös mahdollisuus järjestää kokouksia museon tiloissa. Sekä vuosikortti että mesenaattikortti oikeutti 15 % alennukseen museossa myytävistä tuotteista.

Mesenaattikortin lunasti vuoden 1996 aikana 76 yhdistystä, järjestöä tai henkilöä. Henkilökohtaisen vuosikortin hinta oli 100 mk, ja sen lunasti vuoden 1996 aikana 115 henkilöä. Vuosikortti oikeutti niinkään ilmaiseen sisäänpääsyyn museon kaikkiin näyttelyihin.

Vuosikortin ja mesenaattikortin haltijoille tiedotettiin säännöllisesti taidemuseon näyttelyistä, tapahtumista ja muista palveluista. Kortin lunastaneille järjestettiin myös 16.12. mesenaatti-ilta, jonka yhteydessä julkistettiin VUODEN MESENAATTI. Vuoden Mesenaatiksi taidemuseo valitsi varatuomari Juhani Lipsasen, jonka kotimaista ja kansainvälistä nykytaidetta käsittävä kokoelma on tallennettuna Porin taidemuseoon. Juhani Lipsanen on tukemassa myös museon Ilya Kabanovin ja Pavel Peppersteinin Tennisottelu –installaatioon liittyvää julkaisua.

JULKAISU JA TIEDOTUSTOIMINTA

Kertomusvuoden aikana toimitettiin kausiohjelmat sekä kunkin näyttelyn yhteydessä näyttelytiedotteet. Jokaisesta näyttelystä järjestettiin erillinen tiedotustilaisuus. Lisäksi taidemuseo tiedottaa toiminnastaan Internetin välityksellä.

Taidemuseo julkaisi kuluneen vuoden aikana yhteensä neljä näyttelyjulkaisua, kaksi julistetta sekä postikortteja.

Julkaisu ja painotuotteet:

Strangers in the Arctic
Englanti, 235 s., nelivärikuv.
ISBN 951-9355-50-2
Porin taidemuseon julkaisuja 32

José Bedia. Mi Esencialismo
Suomennos, 19 s.
ISBN 951-9355-51-0
Porin taidemuseon julkaisuja 33

Muukalaisia arktisessa
Suomennos, 183 s.
ISBN 951-9355-52-9
Porin taidemuseon julkaisuja 34

Reijo Paavilainen
Kuvanveistäjä/Sculptor
Suomi-englanti, 135 s., nelivärikuv.
ISBN 951-9355-53-7
Porin taidemuseon julkaisuja 35

Julisteet:

Strangers in the Arctic
Reijo Paavilainen

ALUETAIDEMUSEOTOIMINTA

Opetusministeriö on nimennyt Porin taidemuseon Satakunnan aluetaidemuseoksi 1.5.1982 lukien. Museon toimialueeseen kuuluvat opetusministeriön vuonna 1980 vahvistaman suunnitelman mukaan seuraavat kunnat: Pori, Harjavalta, Huittinen, Kankaanpää, Kokemäki, Rauma, Eura, Eurajoki, Honkajoki, Jämijärvi, Karvia, Kiikoinen, Kiukainen, Kodisjoki, Kullaa, Köyliö, Lappi Tl., Lavia, Luvia, Merikarvia, Nakkila, Noormarkku, Pomarkku, Punkalaidun, Rauman Mlk., Siikainen, Säkyli ja Ulvila. Porin taidemuseon lisäksi Satakunnassa toimii kolme muuta ammatillisesti hoidettua taidemuseota: Rauman taidemuseo, Lönnströmin taidemuseo ja Emil Cedercreutzin museo. Lisäksi Kankaanpään kaupunginmuseolla ja Huittisten museolla on omat taideosastonsa.

Yhteydet

Edellisten vuosien tavoin Porin taidemuseo on harjoittanut kuvataiteeseen, taideteosten käsittelyyn ja säilytykseen sekä näyttelytiloihin liittyvää neuvontatoimintaa. Lisäksi museo on välittänyt opetus- ja kuvamateriaalia taiteen eri oppilaitoksille, kouluille ja kansalaisopistoille toimialueelleen ja myös laajemmin maahamme. Museon tiedotustoiminnan piiriin kuuluvat toimialueen kulttuurilautakunnat, kirjastot, työväen- ja kansalaisopistot, kuvataiteen ammattilais- ja harrastajaseurat sekä kuvaamataidonopettajat.

Taidemuseon internet-liittymä toteutettiin atk-toimiston kanssa verkkoratkaisuna siten, että jokaiselta museon koneelta on yhteys tietoverkkoihin. Merkittävä parannus oli myös sähköpostin ja henkilökohtaisen sähköpostiosoitteiden käyttöönotto. Taidemuseon kotisivut löytyvät Porin kaupungin kotisivujen yhteydestä.

Taidekokoelmien sekä taiteilijoiden tuotannon inventoinnit

Porin taidemuseon tavoitteena on luoda tietorekisterit, jotka kattavat museon toimialueen kuntien, seurakuntien ja julkisten laitosten taidekokoelmat sekä merkittävimmät yritys- ja yksityiskokoelmat. Inventointityön painopiste on ollut kuntakokoelmissa. Satakuntalaisten kuntien taidekokoelmat on käyty läpi 1980-luvun kuluessa ja meneillään ovat kartunnan myötä suoritettavat täydennysinventoinnit. Kertomusvuonna jatkettiin taidemuseon tietojärjestelmien sovittamista uuteen verkkoympäristöön painopisteen ollessa ensisijaisesti vielä teknisen ympäristön kehittämisessä. Olemassa olevien inventointitietokantojen sovittamista verkon muodostamalle perustalle jatkettiin. Työssä otettiin soveltuvin osin huomioon tarve liittää rekisterit myöhemmin syntyvän valtakunnallisen taideteosrekisterin osaksi.

Kertomusvuonna keskityttiin Reijo Paavilaisen kuvataiteellisen uran ja tuotannon dokumentointiin. Työ kattoi taiteilijan merkittävimmät julkiset veistokset, mitalit ja juhlarahat sekä maalaustuotannon 1970-luvun puolivälistä alkaen. Aineisto käsittää myös veistosten kilpailuluonnoksia ja pienoismalleja sekä otteita luonnoskirjoista. Esimerkinomaisesti dokumentoitiin Paavilaisen 1970-luvulla tekemää käyttögrafiikkaa. Työryhmän Somma – Paavilainen – Mäkinen tuotannosta kuvattiin yksittäisiä kohteita. Kokonaisuudessaan materiaali käsittää yli 700 valokuvaa.

Reijo Paavilaisesta tehtiin laaja kolmiosainen litteroitu haastattelu minkä lisäksi taidemuseossa joulukuussa järjestetyn näyttelyn syntyvaiheet tallennettiin videolle kolmen viimeisen kuukauden osalta. Taiteilijan lehtileikearkisto vuosilta 1971-1996 mikrofilmattiin ja taidemuseolle kopioitiin Paavilaisen omasta taiteellisesta toiminnastaan ja työskentelystään eri vaiheissa tekemät vhs-videodokumentoinnit.

Satakunnan julkisten veistosten inventointia jatkettiin täydentämällä teostietoja kirjallisuudesta saatavilla tiedoilla sekä kartoittamalla tulevia inventointikohteita.

Suomen säästöpankki –kokoelma

Valtion vakuusrahasto hankki vuonna 1994 konkurssiin menneen Suomen säästöpankin taidekokoelmasta 1500 teosta, jotka pääosin sijoitettiin aluetaidemuseoihin. Porin taidemuseolle osoitettiin kokoelmasta 60 satakuntalaisten pankkien kokoelmiin kuulunutta teosta.

Säästöpankin kokoelmiin kuuluva Sinikka Räikkeen suurikokoinen betoniveistos Meren kimallus, 1976 jätettiin tallennekokoelman muodostuksen yhteydessä alkuperäiselle sijoituspaikalleen Raumalle, Merita Valtakadun konttoriin. Kertomusvuonna teos jouduttiin pankkitoiminnan päättymisen ja tilojen uudelleenjärjestelyiden myötä siirtämään Raumalta Porin taidemuseon teosvarastoon.

Näyttelytoiminta

Porin taidemuseo tuottaa ja välittää kiertonäyttelyitä toiminta-alueensa kuntiin aluetaidemuseotoiminnan puitteissa. Näyttelyjä valmistettaessa on otettu huomioon kohderyhmät sekä samalla kiertonäyttelytoiminnan asettamat vaatimukset mm. teosten soveltuvuudesta eri tyyppisiin näyttelytiloihin sekä niiden sopivuus kuljetettavaksi. Nykytaiteen nopea kehitys, uudet ongelmanasettelut, taiteen yhä suurempi käsitteellisyys ja sen myötä aineettomuus sekä taideteoksen luonteeseen yhä useammin kuuluva aika ja muutos ovat kysymyksiä, jotka asettavat perinteisen, säilyttävää näkökulmaa korostavan museojattelun uuteen valoon. Alueellisen näyttelytoiminnan riippuvuus helposti pakattavista ja hyvin kuljetuksiin soveltuvista taideteoksista on sekä taidekasvatuksellinen että sisällöllinen haaste. Museon on kyettävä esittelemään myös nykytaiteen mielenkiintoisia kehityslinjoja. Pakettinäyttelyiden sijaan voimavarat onkin keskitetty muutamiin räätälöityihin, paikan ehdoilla toteutettuihin näyttelyihin vuosittain.

Väri – Rakenne – Tila –näyttely esitteli kolme satakuntalaisen modernismin tienraivaajaa, Kauko ja Sinikka Räikkeen sekä Juhani Tarnan. Kokonaisuus oli esillä Euran kirjaston näyttelytiloissa 9.1.-31.1.1996. Kertomusvuoden pääprojekti oli laajan dokumentointityöhön perustuva Reijo Paavilainen – Veistoksia –näyttely, joka järjestettiin Porin taidemuseossa joulukuussa 1996. Näyttelyn yhteydessä julkaistiin 136-sivuinen kirja, joka esittelee kuvanveistäjänä tunnetun Paavilaisen taiteellista kehitystä ja tuotantoa myös mitalitaiteen ja maalaustuotannon osalta.

Kiertonäyttelytoimintaa varten museolla on viisi siirrettävää näyttelyseinäkettä, kooltaan 215 cm x 300 cm. Seinäkkeet ovat myös lainattavissa. Kaikki Porin taidemuseon kokoelmista aiemmin muodostetut 10 pakettinäyttelyä ovat edelleen tarvittaessa lainattavissa.

Diasarjat ja opetusmateriaali

Näyttelytoiminnan ohella Porin taidemuseo kokoaa kuvataidetta esittelevää tai sen ilmiöihin perehdyttävää opetusmateriaalia päiväkotien, koulujen ja erilaisten oppilaitosten käyttöön. Osa aineistosta on lainattavien sarjojen muodossa, osa kootaan kulloisenkin käyttäjän tarpeiden mukaan museon kuva-arkistosta. Lainaustoiminnassa on pyritty täydentämään kirjastolaitoksen ja kunnallisten oppimateriaalikeskusten tarjontaa päämääränä näiden harjoittaman massalainaustoiminnan sijaan yksilöllinen, taidehistorian asiantuntemukselle rakentuva palvelu.

Diasarjoja tuotettaessa museo ei ole lähtenyt tekemään päällekkäistä työtä kaupallisten valmistajien kanssa. Tuotanto on suurilta osin integroitu yhteen maakunnallisen taiteen dokumentoinnin ja taidemuseon näyttelytoiminnan kanssa, joten itse valmistetun aineiston painopisteet ovat olleet nykytaiteessa ja toisaalta satakuntalaisessa taiteessa.

Kaikki taidemuseon näyttelyt kirjattiin edellisten vuosien tavoin suurikokoiselle dialle, jolta materiaali voidaan siirtää kinokokoon. Kertomusvuonna valmistuivat tältä pohjalta diasarjat José Bedia, *Mi Esencialismo*, 24 diaa; Jorma Hautala, *Maalauksia*, 20 diaa; Maxim Kantor, 36 diaa; Reijo Paavilainen, *Veistoksia ja maalauksia*, 36 diaa; sekä Jaakko Niemelä, *Ilmestyksiä*, 7 diaa. Yleisen taidehistorian osalta aiemmin muodostettuja Picasso-sarjoja täydennettiin 16 kuvan kokonaisuudella sekä Cezanne-sarjaa 12 kuvan kokonaisuudella. Aiemmin valmistuneen, yleistä taidehistoriaa esittelevän piirtoheitinkalvoille tehdyn materiaalin täydentämistä jatkettiin kartin ja rakennuspiirustuksin. Samoin jatkettiin Suomen taiteen historiaa käsittelevän piirtoheitinkalvosarjan valmistusta. Vuoden lopussa diasarjoja oli valmiina 124. Piirtoheitinkalvosarjoja oli 23. Reijo Paavilaisesta tuotettiin 12 minuutin mittainen videodokumentti.

Kuvamateriaalin lainaustoiminta on kasvavassa määrin kohdistunut diasarjojen sijasta muuhun arkistoaineistoon. Lainauksia kirjattiin kertomusvuonna 313.

Museon toimintoja esittelevän multimediaohjelman suunnittelua jatkettiin. Samoin jatkettiin kuva-arkiston aineiston digitoimintaa.

Porin taidemuseon tietopalvelu/ Satakuntaosasto

Porin taidemuseon tietopalvelujärjestelmän Satakuntaosasto muodostuu museon kirjaston ja kuvatalennekokoelmien Satakuntaan liittyvästä aineistosta sekä muusta mahdollisesta museoon talletetusta satakuntalaista kuvataide-elämää käsittelevästä arkistoaineistosta, joka luokittelujärjestelmien avulla on mahdollista erottaa museo muista tallenteista. Käytössä oleva yleinen kymmenluokittelu käsittää varsinaisten kirjojen lisäksi myös näyttelyluettelot ja kuvatalennekokoelmat.

Aluetaidemuseotoiminnan yhteydessä tehtyjen inventointien tulokset on kirjattu seuraaviin tietokantoihin:

- Kunnalliset taidekokoelmat Satakunnassa
- Yhteisöjen taidekokoelmat Satakunnassa
- Yritysten taidekokoelmat Satakunnassa
- Yksityiskokoelmat Satakunnassa
- Satakunnan julkiset veistokset
- Porin julkiset veistokset

Rekistereitä luotaessa on noudatettu soveltuvin osin museoliiton suositusta taideteosten luetteloinnista automaattista tietojenkäsittelyä varten (2/87). Tietokannat yhdistävän uuden käyttöliittymän rakentamista jatkettiin. Käyttöliittymän valmistuttua tiedot konvertoidaan paradox-pohjaiseen ympäristöön, jota ylläpidetään taidemuseon sisäisessä atk-verossa.

Tietokantakokonaisuutta kehitettäessä on huomioitu Valtion taidemuseon johdolla tekeillä olevat VATI-tietokanta sekä osittain tämän alaisuudessa toimiva valtakunnallinen taideteosrekisteri VALLTERI. Valtteri on systemaattinen ja jatkuvasti täydentyvä atk-pohjainen teksti- ja kuvatietokanta, joka sijaitsee kyselytietokantana kuvataiteen keskusarkistossa Valtion

taidemuseossa. Tietojärjestelmän ylläpidosta ja käyttöliittymän rakentamisesta vastaa Valtion taidemuseo. Vakiinnutettuaan asemansa valtakunnallinen taideteosrekisteri tulee yhtenäistämään maamme museoiden dokumentointitoiminnan ja kokoelmien hallinnan rutiineja sekä parantamaan ratkaisevalla tavalla tutkimustoiminnan edellytyksiä. Valtakunnallisen järjestelmän kehitys on edennyt kuitenkin suunniteltua hitaammin, mistä johtuen myös Porin taidemuseon osalta on jouduttu pitäytymään aiemmin luodussa laite- ja tietokantaympäristössä, joka tallennuksen sisältöjen osalta ei täysin vastaa aikamme kuvataiteen ja erityisesti nykytaiteen dokumentoinnille asetettavia vaatimuksia.

Taidemuseon Nowel 3.12. -tietokoneverkon laajentumisen jälkeen lehtileikearkiston ja myöhemmin osittain kuva-arkiston ylläpito tapahtuu pääosin museorakennuksen itäpäädyssä. Työn mahdollistamiseksi käynnistettiin lehtileikkeiden 40 000 viitettä käsittävän manuaalisen kortiston siirtäminen sähköiseen ympäristöön aloittamalla paradox-pohjaisen tietokantaohjelman rakentaminen sekä hakemistotietojen siirtäminen uuteen järjestelmään. Samassa yhteydessä käynnistettiin lehtileikkeiden mikrofilmaus.

PÄIVÄHOIDON TYÖPAJA

Kokeiluna vuonna 1993 alkanut päivähoiton työpaja on vakiinnuttanut asemansa yhtenä varhaiskouluikäisten taidepedagogisen työn tärkeimmistä toimintamuodoista. Työpaja on ideoitu yhteistyössä Porin kaupungin sosiaalitoimen perhepäivähoidon ja päiväkotien toimialueiden edustajien kanssa. Työpaja on avoin perhepäivähoidon, päiväkotien ja ohjattujen leikkikenttien piirissä oleville lapsille. Työpajan varaukset tapahtuvat päivähoitotoimiston kautta.

Toiminnan tarkoituksena on tutustuttaa lapset jo varhain aikamme kuvataiteen monimuotoiseen maailmaan. Lähtökohdan muodostavat taidemuseon näyttelyt, taidekokoelmat, kirjaston ja kuva-arkiston aineisto, joiden myötä lasta ohjataan kokemaan, arvioimaan ja pohtimaan itsenäisesti visuaalisen kulttuurin eri ilmiöitä. Elämyksellisen ja kokemuksellisen aineiston rinnalla merkittävän elementin muodostaa omaehtoinen työskentely, joka harjaannuttaa sekä motorisia että tiedollisia valmiuksia. Perinteisten tekniikoiden, piirtämisen ja maalaamisen rinnalla lapset ovat pohtineet värejä ja värillisen valon luonnetta, tutkineet asetelman ja mallipiirtämisen mahdollisuuksia sekä käsitelleet monin eri tavoin nykytaiteelle ominaisia laaja-alaisia kysymyksiä. Työpajatyöskentely tapahtuu taidemuseon itäpäädyn ateljeetiloissa.

Työpaja on kokoontunut ohjatusti tiistaisin ja keskiviikkoisin ja torstaisin. Aamupäiväaikojen lisäksi jouduttiin suuren kysynnän vuoksi ottamaan käyttöön myös osa iltapäivistä. Kunkin lapsiryhmän koko on 10-15 (25) lasta sekä 3-5 aikuista. Päivähoidon työpajasta on vastannut aluetaidemuseotutkija. Työpajan toimintaan on päivähoiton henkilökunnan lisäksi osallistunut myös lastentarhanopettaja Helena Kause sekä FM Mirja Ramstedt.

Kertomusvuosi oli työpajan työskentelyn ja päämäärien osalta laajentumisen, uudelleenarvioinnin ja uusien tavoitteenasetteluiden vuoksi. Perinteisen taiteen työskentelyvälineiden ja –menetelmien rinnalle otettiin laajamittaisesti käyttöön tietokoneen tarjoamat mahdollisuudet. Uusien laitteiden ja ohjelmien myötä tutkitaan kuvan ja viestinnän roolia, tiedon ja sen välittämisen luonnetta kuvataiteen kentällä. Samalla pyritään löytämään uusia myös lapsen näkökulmasta relevantteja työskentelymuotoja, ihmisten välisen vuorovaikutuksen ja viestinnän ulottuvuuksien mielekkäitä käsittely- ja tarkastelutapoja. Opetusministeriön ja Satakuntaliiton tuella Porin taidemuseon tietoverkko laajennettiin päivähoiton työpajan tiloihin, jonne hankittiin kaksi kuvankäsittelyyn ja animaatioiden tuottamiseen soveltuvaa multimediavarustettua Pentium-tasoista mikrotietokonetta.

Työpajan tiloista voidaan liittyä kolmella koneella taidemuseon verkkoon, jolloin käytettävissä ovat kaikki yhteyden tarjoamat palvelut kuvanlukijoihin, tulostimiseen ja internet-liittymiseen.

Tietokoneet otettiin työpajan käyttöön syyskauden alusta. Lokakuussa järjestettyjen teemapohjaisten sähköisten taiteen viikkojen aikana perehdyttiin ulkopuolisten asiantuntijoiden ja laajennetun kaluston avulla digitaalikuvauksen, tietokoneiden kuvakäsittelyohjelmien ja uusien välineiden mahdollisuuksiin. Kaikkia halukkaita ei voitu ottaa vastaan vaikka tarhat saattoivatkin varata teemaviikoille aikoja maanantaista perjantaihin sekä aamu- että iltapäiviksi.

LUENTOSARJAT

Porin taidemuseo järjesti keväällä 1996 yleisöluentosarjan Moderni taide: historiaa ja nykyisyyttä. Luennoitsijana toimi museolehtori Vesa-Matti Velhonoja.

- 24.1. Abstrahoituva kuva maalaustaiteessa
- 14.2. Kuvanveiston kehitys Rodinin jälkeen
- 6.3. Arkkitehtuuri Bauhausista kansainväliseen tyyliin
- 27.3. Perinteiset taidemenetelmät ja uudet ilmaisukeinot
- 10.4. Avantgarde, dada ja Duchamp
- 24.4. Suomalainen modernismi ja Maire Gullichsen

Syksyllä 1996 järjestettiin seuraavat luennot:

- 25.9. Museolehtori Matti Velhonoja
Kuvataidetta Kööpenhaminassa – vuoden 1996
kulttuuripääkaupungin suuret nykytaiteen näyttelyt
- 2.10. Mustataiteilija ja elokuvakäsikirjoittaja Kiba Lumberg
Huominen tänään
- 9.10. Tutkija Leena-Maija Rossi
Minuus, muisti ja sukupuoli
- 30.10. Taiteilija Eero Markuksela
Henkilökohtaista
- 13.11. Aluetaidemuseotutkija Esko Nummelin
Reijo Paavilaisen tuotannon tarkastelua

TALOUS

Porin taidemuseon menot ja tulot olivat kertomusvuonna seuraavat:

Menot

Palkat	1.705.113 mk
Muut henkilöstömenot	570.043
Tarvikkeet	493.963
Huoneistomenot	986.439
Palvelukset	793.461
Muut menot	59.626
Yhteensä	4.608.645 mk

Tulot

Valtion osuudet	1.247.600 mk (kaupungin tulotili)
Maksut ja korvaukset	190.938
Muut tulot	121.707
Yhteensä	1.560.245 mk

Nettomenot

3.049.741 mk